

JÚNOVÉ LEGISLAČÍNO 2024

01.07.2024

www.lepsiezakony.sk

Prehľad legislatívnych zmien prijatých počas 15. schôdze NR SR s vplyvom na podnikateľské prostredie

15. schôdza Národnej rady Slovenskej republiky (11.06.2024 – 28.06.2024) priniesla viacero novínok a zmien vzťahujúcich sa na podnikateľské prostredie, vrátane malých a stredných podnikov. V tomto článku Vám prinášame tie **najvýznamnejšie zmeny, o ktorých by ste mali určite vedieť**.

1. Predlžuje sa odvodová úľava pre poľnohospodárov

⇒ *Novela zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení*

⇒ *Účinnosť od 1.7.2024*

V skrátenom legislatívnom konaní bola schválená vládna novela zákona, ktorá **predlžuje odvodové úľavy pre zamestnávateľov v oblasti poľnohospodárstva a rýbného hospodárstva do konca roka 2024**. Od 1. júla 2024 sa však už nebudú vzťahovať na výrobcov potravín.

- **Úľava sa vzťahuje na zárobky do 750 eur**, teda aktuálnej výšky minimálnej mzdy. Zamestnávatelia do tejto sumy za svojich pracovníkov **nemusia platiť nemocenské, starobné alebo invalidné poistenie**.
- Do odvodových úľav patrí aj poistenie v nezamestnanosti či poistné na financovanie podpory v čase skrátenej práce. **Nad sumu 750 eur už odvodové úľavy nebudú**.

Európska komisia ešte minulý rok v novembri schválila dočasné uplatňovanie odvodových úľav do 30. júna 2024. Po rokovaní z marca 2024 sa komisia rozhodla predĺžiť toto obdobie do konca tohto roka. Zároveň dodala, že **poľnohospodári a rybári by mali dostať odvodové úľavy aj vzhľadom na súčasný stav krízy v týchto odvetviach**.

2. Odstraňuje sa byrokracia pri zamestnávaní 15-ročných študentov

⇒ *Novela zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce*

⇒ *Účinnosť od 1.8.2024*

Na základe schválenej vládnej novely Zákonníka práce už **nebude zamestnávateľ žiadať povolenie na zamestnanie 15-ročného študenta od inšpektorátu práce**.

Obdobie od 1. júla do 31. augusta posledného školského roka povinnej školskej dochádzky sa už nebude považovať za čas, kedy je práca fyzickej osoby zakázaná, a teda **študent bude môcť vykonávať prácu už počas letných prázdnin**, keďže de facto má skončenú povinnú školskú dochádzku.

3. Zavádza sa jednodňová diaľničná známka

⇒ *Novela zákona č. 488/2013 Z. z. o diaľničnej známke a o zmene niektorých zákonov*

⇒ *Účinnosť od 1.8.2024*

Schválená vládna novela zákona **zavádza novú diaľničnú známku s jednodňovou platnosťou**, pričom jej platnosť sa končí s koncom dňa určenom pri jej úhrade užívateľom vymedzených úsekov ciest.

- Nová známka bude k dispozícii od 1. augusta 2024 a jej **cena bude 5,40 €**.
- Zároveň dochádza k **zrušeniu možnosti úhrady na kalendárny rok**, keďže tento druh diaľničnej známky už nemá popri 365-dňovej diaľničnej známke svoje opodstatnenie.
- Diaľničná známka s ročnou platnosťou uhradená na kalendárny rok 2024 je platná do 31. januára 2025.

4. Zrýchľuje sa proces verejného obstarávania

⇒ *Novela zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov*

⇒ *Účinnosť od 1.8.2024*

Na základe schválenej vládnej novely zákona sa **urýchľuje proces verejného obstarávania**.

- **Vypúšťa sa inštitút žiadosti o nápravu**, keďže nie je vyžadovaným podľa predpisov EÚ. Tým má dôjsť k zjednodušeniu postupu vo verejnom obstarávaní a k jeho urýchleniu.
- Novela zákona **navyšuje hranice pri podlimitných zákazkách na stavebné práce, pri ktorých nemožno podať námietky z 800 000 eur na 1,5 milióna eur**.
- Právnou úpravou sa **zavádza výnimka zo zákona na podlimitnú zákazku na dodanie potravín pre školské stravovanie a poskytovanie sociálnej služby**.

Novelou sa upravujú aj pokuty. Po novom je **stanovená sankcia za vybrané porušenia zákona v rozpätí 0,1 až 5 %** zo zmluvnej ceny alebo súčtu cien s cieľom umožniť zohľadnenie všetkých osobitostí konkrétneho prípadu. Doteraz bola za vybrané porušenie zákona stanovená sankcia na pevnej úrovni 5 % zo zmluvnej ceny.

5. Minimálna hodnota podlimitnej zákazky bude po novom 50 000 €

⇒ *Novela zákona č. 343/2015 o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov*

⇒ *Účinnosť od 1.8.2024*

Schválená vládna novela zákona **zjednocuje pravidlá pre podlimitné zákazky a zákazky s nízkou hodnotou zlúčením týchto kategórií a zjednotením pravidiel zadávania zákaziek**.

Minimálna hodnota podlimitnej zákazky bude po novom 50 000 € za účelom výraznej časovej úspory a odbúrania administratívnej záťaže pre zákazky, ktoré tvoria zhruba polovicu všetkých zákaziek zverejňovaných vo Vestníku Úradu pre verejné obstarávanie.

Limit sa prispôsobuje spektru limitov v EÚ:

- Írsko 50 000 €,
- Maďarsko 40 000 €,
- Poľsko 30 000 €.

6. Podmienky prijatia vysokokvalifikovaných zamestnancov sa zjednodušia

⇒ *Novela zákona č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov*

⇒ *Účinnosť od 15.7.2024*

Bola schválená rozsiahla vládna novela zákona, ktorá **zjednodušuje niektoré podmienky prijatia vysokokvalifikovaných zamestnancov na územie SR.**

- Zavádza sa uznanie odbornej kvalifikácie ako kritéria na vydanie modrej karty, čím sa **rozšíria možnosti získania modrej karty** aj u zručných pracovníkov na základe ich vysokej kvalifikácie, respektíve odbornej praxe.
- Návrh zákona ďalej **upravuje výšku platového prahu** v rámci mesačného príjmu vysokokvalifikovaného zamestnanca (znižuje ju), ktorý je potrebné dosiahnuť na získanie modrej karty.
- **Uľahčiť sa majú podmienky mobility vysokokvalifikovaných zamestnancov a ich rodinných príslušníkov** v rámci územia všetkých členských štátov EÚ.

Novela zákona rieši aj požiadavky aplikačnej praxe. Okrem iného **ustanovuje príslušnosť Ministerstva vnútra SR na uznávanie cestovných dokladov iných štátov sveta**, ukladá povinnosť štátnym príslušníkom tretích krajín preukázať sa pri vycestovaní z územia SR platným cestovným dokladom rovnako ako pri vstupe na územie Slovenska. Zavádza sa možnosť podať žiadosť o udelenie národného víza aj **prostredníctvom externého poskytovateľa služieb.**

Zmenia sa aj postupy pri podávaní žiadosti o udelenie prechodného pobytu na účel zamestnania. **Vypuští sa tiež povinnosť preukazovať finančné zabezpečenie pobytu pri podaní žiadosti o udelenie jednotného povolenia na pobyt a zamestnanie.**

Policajný útvar **po novom už nemá vydávať potvrdenie o možnosti zotrvať na území SR**, ak nebude možné jednoznačne zistiť totožnosť nelegálneho migranta.

V súvislosti s riešením nelegálnej migrácie sa zavádzajú oprávnenia policajta v súvislosti s predvedením cudzinca v konaní o administratívnom vyhostení, v konaní o zaistení alebo v konaní o zákaze vstupu cudzinca **vykonať prehliadku telefónneho prístroja**, telekomunikačného, audiovizuálneho alebo obdobného zariadenia alebo elektronického nosiča, ktoré má cudzinec pri sebe. Cieľom je čo najrýchlejšie zistiť jeho totožnosť a štátnu príslušnosť. Má sa tak urýchliť preukázanie existencie prekážok administratívneho vyhostenia a možnosť zotrvať na území SR.

Poplatok za vydanie dokladu o pobyte sa zvýši zo 6 na 10 eur. Zmena súvisí so zavedením automatického zasielania dokladu o pobyte priamo na adresu zadanú cudzincom. Zastupiteľské úrady Slovenskej republiky v zahraničí tiež získajú možnosť vyberať správne poplatky aj prostredníctvom platobnej karty.

7. Majitelia dronov sa budú musieť povinne registrovať

⇒ *Novela zákona č. 143/1998 Z. z. o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov*

⇒ *Účinnosť od 15.7.2024*

Schválenou vládnu novelou zákona sa vytvára právny rámec pre registráciu dronov. Ministerstvo dopravy SR zriadi register prevádzkovateľov bezpilotných leteckých systémov, bezpilotných lietadiel, ktorých projektový návrh podlieha certifikácii, aj register pilotov na diaľku. Registre bude viesť a spravovať Dopravný úrad, prístup do nich budú mať len vybrané orgány štátnej správy na základe žiadosti.

Spoločne so zriadením registrov rezort dopravy v zákone upravili aj **povinnosti prevádzkovateľov bezpilotných leteckých systémov i povinnosti vlastníkov bezpilotných lietadiel**, ktorých projektový návrh podlieha certifikácii. V zákone takisto pribudne povinnosť pre prevádzkovateľov bezpilotných leteckých systémov **uzavrieť zmluvu o poistení za škodu**, ktorú by mohli spôsobiť.

Zároveň sa upravujú povinnosti pilotov na diaľku, ako aj pôsobnosť poskytovať **výcvikový kurz, opakovací výcvik a vykonávať skúšku teoretických vedomostí a praktických zručností pilota na diaľku**. Novela upravuje aj základné požiadavky na kluby alebo združenia leteckých modelárov, ktoré môžu požiadať o povolenie na prevádzku bezpilotných lietadiel a bezpilotných leteckých systémov.

Novelou sa upraví tiež spôsob udeľovania sankcií za nedodržanie nariadení. **Pri opakovanom porušovaní zákon umožní nielen udeliť pokutu, ale na určitý čas aj zakázať činnosť.** Priestupky a správne delikty vo vzťahu k bezpilotným lietadlám alebo bezpilotným leteckým systémom budú môcť objasňovať popri Dopravnom úrade aj orgány Policajného zboru, Vojenskej polície či Zboru väzenskej a justičnej stráže. Zavedie sa aj inštitút takzvanej objektívnej zodpovednosti.

8. Zamestnanci môžu rekreačný poukaz preniesť na rodiča

⇒ *Novela zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce*

⇒ *Účinnosť od 1.1.2025*

Bola schválená poslanecká novela Zákonníka práce, ktorá **umožňuje zamestnancom od budúceho roka preniesť rekreačný poukaz aj na svojho rodiča.**

- Prenositeľnosť rekreačného poukazu na rodiča zamestnanca má **plošne podporiť možnosť využívania rekreačného poukazu zamestnanca.** Vďaka možnosti prenosu rekreačného poukazu bude mať rodič zamestnanca s nižším disponibilným príjmom väčšiu možnosť zúčastniť sa na aspoň jednej rekreácii počas roka.

- Povinnosť poskytovať zamestnancom tento príspevok na rekreáciu majú podniky s viac ako 49 zamestnancami. **Pre menšie spoločnosti je možnosť poskytnúť zamestnancom rekreačný poukaz dobrovoľná.**

9. Zmeny v povinnostiach dodávateľa služby vyplatiť nevyplatenú mzdu

⇒ *Novela zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce*

⇒ *Účinnosť od 1.8.2024*

Bola schválená vládna novela zákona, ktorou sa dopĺňajú ustanovenia o **povinnosti dodávateľa služby na území SR vyplatiť mzdu, ktorá nebola vyplatená zamestnancovi zamestnávateľom, ak ten je priamym subdodávateľom dodávateľa služby.**

- Žiadosť o vyplatenie mzdy **musí zamestnanec zaslať písomne dodávateľovi služby v lehote šiestich mesiacov odo dňa splatnosti mzdy.**
- Zamestnanec má právo na vyplatenie mzdy od dodávateľa služby len v rozsahu minimálnej mzdy platnej v čase výkonu práce v rámci subdodávateľského vzťahu za každú hodinu výkonu práce.
- **Dodávateľ služby je povinný do 30 dní** odo dňa uplatnenia práva na vyplatenie mzdy **vyplatiť zamestnancovi mzdu** po odpočítaní zrážok zo mzdy, ktoré by vykonal subdodávateľ, ak by mzdu poskytol.
- **Dodávateľ služby môže odoprieť vyplatenie mzdy, ak pri výbere subdodávateľa za účelom vzniku právneho vzťahu medzi ním a subdodávateľom nemohol ani pri vynaložení náležitej starostlivosti predvídať, že subdodávateľ nebude svojim zamestnancom vyplácať mzdu.**

10. Dopravné spoločnosti si budú môcť prenajímať vozidlá z EÚ aj bez evidencie SR

⇒ *Novela zákona č. 56/2012 Z. z. o cestnej doprave*

⇒ *Účinnosť od 1.8.2024*

Na základe schválenej vládnej novely zákona **budú môcť dopravné spoločnosti so sídlom v SR disponovať určitým počtom prenajatých nákladných vozidiel evidovaných v inom členskom štáte EÚ bez potreby ich evidencie v SR.**

- Dopravca bude podľa novely **povinný bezodkladne vrátiť osvedčenie vodiča** Ministerstvu dopravy SR, ak vodič prestal spĺňať podmienky, za ktorých bolo vydané.
- Legislatívna úprava dá dopravnému správnomu orgánu **možnosť uložiť pokutu od 100 eur do 15 000 eur** tomu, kto nemá v SR vo vlastných alebo prenajatých priestoroch skutočné a stabilné miesto usadenia podniku, chýba technická základňa a vozidlový park či nemá v týchto priestoroch potrebné doklady.
- **Vozidlom taxislužby môže byť** podľa novely iba vozidlo evidované v SR, ktorého evidenčné číslo je zaevidované v koncesii a registri taxislužby. Upravujú sa tiež povinnosti pri označovaní vozidiel taxislužby. **Za nesprávne umiestnenie označenia vozidla**, respektíve za neumiestnenie tohto označenia na vozidlo taxislužby bude po novom niesť zodpovednosť vodič, ktorý za to môže byť **aj pokutovaný.**
- V súlade s európskou smernicou novela stanovuje počet vozidiel evidovaných v inom členskom štáte EÚ, ktoré je možné prenajať a používať na účely nákladnej dopravy.

Právna norma upravuje aj **kompetencie okresného úradu v sídle kraja** pri rozhodovaní o používaní vozidla evidovaného v inom členskom štáte EÚ.

11. Zavádza sa dolná hranica sadzieb pri ukladaní pokút dopravcom

⇒ *Novela zákona č. 56/2012 Z. z. o cestnej doprave*

⇒ *Účinnosť od 1.8.2024*

Bola schválená vládna novela zákona, ktorá **zavádza dolnú hranicu sadzieb pri ukladaní pokút dopravcom**. Pôvodný stav umožňoval ukladať sankcie aj v minimálnej výške, a to napríklad 1 cent.

Po novom sa za priestupky v súvislosti s výkonom povolania dopravcu **uloží pokuta v minimálnej výške 100 eur**.

CENTRUM **LEPŠEJ** REGULÁCIE

LEPŠIE ZÁKONY PRE PODNIKATEĽOV

Kontaktné údaje:

Slovak Business Agency
Centrum lepšej regulácie (CLR)
Karadžičova 2 Twin City A
811 09 Bratislava

clr@sagency.sk

02/203 63 193

02/203 63 293